

Warto odwiedzić Rezerwat Niebieskie Źródła! Oto 4 ważne powody



06.06.2024

Rezerwat Niebieskie Źródła to prawdziwa tomaszowska perełka. To jedno z absolutnie nietuzinkowych miejsc, które koniecznie trzeba zobaczyć. Sercem rezerwatu są źródła krasowe zwane wywierzyskami, to jedne z najciekawszych zjawisk krasowych w Europie. Główny kompleks wodonośny stanowią spękane wapienie jurajskie, z których wytryska woda przybierająca niebiesko-błękitno-zieloną barwę. Barwa wody w basenach źródliskowych jest efektem działań rozproszonego światła słonecznego. Zmiana odcieni barwy wody uzależniona jest od stanu pogody, stopnia nasłonecznienia bądź zachmurzenia. Dodatkowo uroku wywierzysku nadają pulsujące gejzery z piasku podrzucanego przez źródlaną wodę. Temperatura wody w miejscach wypływu wynosi około 9 °C, woda w tym miejscu nigdy nie zamarza. Rocznie miejsce to odwiedzają tysiące turystów, przyciąga ich bogata przyroda, ciekawa historia, cisza i spokój. Poznajcie 4 ważne powody, dla których warto odwiedzić to wyjątkowe miejsce!



1. Przyroda Niebieskich Źródeł

Na terenie Rezerwatu Niebieskie Źródła występuje prawie 400 gatunków roślin, około 75% z nich to gatunki pospolite. Do rzadko spotykanych w tej części kraju gatunków należą: wierzba czarniawa, rzeżucha niecierpkowa, turówka wonna, grzybień białe oraz paprocie – nasięźrzał pospolity i nercznica grzebieniasta. Roślinność wodna jest za to uboga, co związane jest głównie z warunkami termicznymi wywierzysk. Oprócz tego w rezerwacie rosną: ziarnopłon wiosenny, bluszcz kurdybanek, podagrycznik pospolity i czeremcha zwyczajna.

Rezerwat jest ostoją około 75 gatunków ptaków. Liczne są czernice, kaczki krzyżówki i łabędzie nieme, spotyka się tu także gatunki rzadkie, takie jak remiz, zimorodek, ohar, gil, krętogłów i strzyżyk zwyczajny. Wiele gatunków ptaków tu zimuje, gdyż woda w zbiorniku nie zamarza. Ryby reprezentowane są przez okonie, szczupaki i płocie, płazy m.in. przez traszkę grzebieniastą, żabę trawną i ropuchę szarą. Z bezkręgowców w rezerwacie żyją m.in.: pijawka kacza, szczeżuja wielka, żagnica sina, bagiennik żółtorogi i nartniki.



2. Historia

„Coraz się więcej wgłębiasz w gaj uroczy, idąc ścieżkami nadpilicznych zboczy. Aż wreszcie stajesz i patrzysz przed siebie, olśnione blaskiem słonecznych promieni, wielkie się źródło seledynem mieni. I pytasz serca - czym ja jest już w niebie?” Tak o Niebieskich Źródłach pisał tomaszowianin Zygmunt Różycki na łamach tygodnika „Bluszcz” w 1901 roku.

Oczywiście źródła, nazywane niegdyś Modrym Stokiem, Modrymi Wodami, Źródłem Niebieskim, Błękitną Wodą, Kolorowymi Źródłami i Błękitnymi Źródłami, istniały i zachwycały już wcześniej. Z ich początkiem wiąże się legenda podana przez Jana Piotra Dekowskiego. Według niej źródła powstały w XVII wieku podczas potopu szwedzkiego. Wówczas to nasi wrogowie odwiedzili lasy nad Pilicą, gdzie zastała ich ulewa. Wraz z końmi schronili się w kaplicy, gdzie nie bacząc na żadne świętości, prowadzili sprośne rozmowy. Za karę kaplica wraz z całą zawartością wpadła w otchłań Ziemi, a na jej miejscu pojawiło się jezioro, o niebieskiej niczym niebo, wodzie.

W połowie XVIII wieku u ujścia źródeł stał młyn, a później karczma, od nazwiska młynarza nazwana Utratą. Urok „Modrych Wód” przyciągał nie tylko tomaszowian i mieszkańców okolic, ale też ważne osobistości. W 1901 odwiedził je na przykład car Mikołaj II. Oglądał je m.in. w towarzystwie hrabiego Juliusza Ostrowskiego, który miał odważne, lecz niespełnione marzenie - uczynić ze źródeł zakład wodoleczniczy. W 1961 roku Niebieskie Źródła stały się rezerwatem przyrody i do dzisiaj są pod

ochroną.



3. Cisza

Rezerwat Niebieskie Źródła to prawdziwa oaza ciszy i spokoju, choć położona przecież w granicach administracyjnych miasta Tomaszów Mazowiecki. Za ciszę, spokój i śpiew ptaków kochają je tomaszowianie, którzy licznie odwiedzają to miejsce w wolne popołudnia i wieczory. Choć na około toczy się miejskie życie, na źródłach z pewnością oderwiemy się od codzienności, wyciszymy i odpoczniemy. Niezależnie od pory roku źródła mają swój urok i zachwycają nas swoją urodą.

Ciekawostką tego miejsca jest wyjątkowa barwa wody Niebieskich Źródeł. Jest ona wynikiem zjawiska o charakterze optycznym. Czysta woda z wapiennych źródeł pochłania promienie czerwone, przepuszcza zaś odbite od białego, piaszczystego dna fale niebieskie i zielone, które obserwujemy. Odcień Niebieskich Źródeł jest w związku z tym zależny od pory dnia oraz pogody. Warto więc odwiedzać to miejsce w różnych porach.



4. Okolica

Rezerwat Niebieskie Źródła to również doskonałe miejsce, by rozpocząć poznawanie Tomaszowa Mazowieckiego i okolic. Stąd warto spacerem powędrować wzdłuż Pilicy w stronę tzw. Małych Grot, znajdziemy je na wysokim zboczu schowanym za drzewami przy niewielkiej plaży nad Pilicą. Ścieżka wzdłuż rzeki idealnie nadaje się na spacer, na nordic walking, a także na wycieczki rowerowe. Oprócz Małych Grot znajdziemy tu też unikatowe i widowiskowe wyrobiska kopali Biała Góra.

Przyjeżdżając do rezerwatu warto też odwiedzić leżący po drugiej stronie ulicy Modrzewskiego [Skansen Rzeki Pilicy](#), czyli muzeum na wolnym powietrzu poświęcone właśnie rzece Pilicy. Najbardziej rozbudowana jest ekspozycja zatytułowana „Młynarstwo wodne w dorzeczu Pilicy”, a najważniejszym jej elementem jest drewniany młyn wodny. Ale znajdziemy tutaj również wiele innych wystaw i eksponatów związanych m.in. ze znaczeniem rzeki Pilicy w okresie II wojny światowej, pobliską Spałą czy historią samego Tomaszowa.

Odwiedzając Tomaszów nie można zapomnieć o [Podziemnej Trasie Turystycznej Groty Nagórzyckie](#), która od lat przyciąga tysiące turystów z całej Polski. Do zwiedzenia jest trasa o długości około 160 m, która powstała w miejscu sztucznych wyrobisk, będących pozostałością dawnej kopalni piasku.

A jeśli nadal dysponujemy wolnym czasem, warto odwiedzić centrum Tomaszowa Mazowieckiego lub wyskoczyć nad Zalew Sulejowski. Szukacie pomysłów na

jednodniowe lub weekendowe wycieczki? Poniżej mamy kilka propozycji!

[Sprawdź nasze pomysły na jednodniowe lub weekendowe wycieczki po Tomaszowie Mazowieckim i okolicy!](#)

Zachęcamy do odwiedzenia Niebieskich Źródeł i życzymy miłych wrażeń!

Pozdrawiamy

Zespół [Kocham Tomaszów](#)

Fot. D











- [Drukuj](#)
- [PDF](#)
- 3860 wyświetleń